

Asia: VN/2243/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden sekä niiden vähittäismyyntipakkausten merkinnöistä ja muusta ulkoasusta annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Uusi 3 c luku

Philip Morris Finland Oy kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden sekä niiden vähittäismyyntipakkausten merkinnöistä ja muusta ulkoasusta annetun asetuksen muuttamisesta ja toimittaa ministeriölle seuraavat sitä koskevat huomiot.

Asetukseen liittyvän lakiesityksen ilmoitettu tavoite on ehkäistä nikotiinipussien harmaatuontia ja laitonta kauppaa sekä torjua järjestäytynttä rikollisuutta. Ymmärrämme, että asetusluonnoksen säännösehdotukset perustuvat lakiesityksen ehdotuksiin soveltaa savuttomien nikotiinituotteiden ja niiden vähittäismyyntipakkausten ulkoasuihin tiukkoja yhdenmukaisuusvaatimuksia.

Mielestämme savuttomilla tuotteilla, kuten nikotiinipusseilla, voi olla tärkeä rooli tupakoinnin haittojen vähentämisessä. Jotta nikotiinipussit pysyisivät houkuttelevana vaihtoehtona tupakoinnin jatkamiselle sekä harmaatuonnille ja laittomille markkinoille, on olennaista, että tuoteominaisuuksien sääntely ei tarpeettomasti rajoita tuotteen houkuttelevuutta aikuisten tupakojien ja nikotiinin käyttäjien keskuudessa.

Mielestämme erityisesti ehdotetut tuotteiden ja vähittäismyyntipakkausten ulkoasuvaatimukset kiristävät sääntelyä tarpeettomasti ja kohtuuttomasti. Tieteellisesti perustellut savuttomat tuotteet ovat savukkeita vähemmän haitallisia. Yhdenmukaistettujen vähittäismyyntipakkausten vaatimus yhtä lailla poltettavalle tupakalle ja savuttomille tuotteille antaa kuluttajille väärän käsityksen siitä, että molemmat olisivat yhtä haitallisia. Väärinkäsitykset savuttomien tuotteiden ja savukkeiden suhteellisista haitoista ovat laajalle levinneitä, ja ehdotettu sääntely pahentaisi niitä entisestään.

19 i §

Mielestämme ehdotettu sääntely on tarpeettoman ja kohtuuttoman tiukka. Itse asiassa ehdotettu sääntely olisi niin tiukka, ettei se mahdollistaisi edes vapaaehtoisia jäljittämistä varten tarkoitettuja yksilöllisiä tunnisteita pakkauksissa, jollaiset on säädetty pakollisiksi tupakkatuotteille, muttei savuttomille nikotiinituotteille.

19 j §

Mielestämme ehdotettu sääntely on tarpeettoman ja kohtuuttoman tiukka. Jotta lailliset kotimaiset nikotiinipussit pysyisivät houkuttelevana vaihtoehtona tupakoinnin jatkamiselle sekä harmaatuonnille ja laittomille markkinoille, on tärkeää, että sääntely vastaa ainakin markkinoilla olevien annosyksikköön pakattujen savuttomien nikotiinituotteiden pakkausten muotoa.

Ymmärrämme asetuksen perustelumustioloituksen kyseisen kohdan perusteella, että asetus sallisi pakkauksen pinnan sileysvaatimuksesta huolimatta muun muassa pakkauksen avausmekanismin kannalta välttämättömät epätasaisuudet, pohjan tuotannollisista syistä välttämättömät epätasaisuudet sekä tuotannon tyyppilliset lievät epätasaisuudet. Mielestämme tämä voitaisiin kuitenkin ilmaista selkeämmin.

19 k §

Mielestämme ehdotettu sääntely on tarpeettoman ja kohtuuttoman tiukka. Jotta lailliset kotimaiset nikotiinipussit pysyisivät houkuttelevana vaihtoehtona tupakoinnin jatkamiselle sekä harmaatuonnille ja laittomille markkinoille, on tärkeää, että sääntely vastaa ainakin markkinoilla olevien annosyksikköön pakattujen savuttomien nikotiinituotteiden ulkonäköä.

Ymmärrämme asetuksen perustelumustioloituksen kyseisen kohdan perusteella, että asetus sallisi nikotiinipussipaperissa tyyppilliset näkyvät sulkusaumat ja yksittäisten nikotiinipussien tyyppilliset lievät tuotantovaihtelut. Mielestämme tämä voitaisiin kuitenkin ilmaista selkeämmin.

22 a §

Mielestämme ehdotettu sääntely on tarpeettoman ja kohtuuttoman tiukka.

22 b §

Mielestämme ehdotettu sääntely vastaa nykyistä markkinakäytäntöä ja on siksi perusteltu.

Muut mahdolliset kommentit

Tupakka- ja nikotiinituotteiden kirjo on kehittynyt huomattavasti vuosien varrella. Kaikki tupakkatuotteet eivät ole samanlaisia. Tieteellisiin tutkimustuloksiin perustuvan tuotekehityksen johdosta tupakoinnin jatkamiselle on tarjolla savuttomia vaihtoehtoja, kuten kuumennettavia tupakkatuotteita, sähkösavukkeita ja suussa käytettäväksi tarkoitettuja savuttomia tuotteita, ml. nikotiinipussit. Tieteellisesti perustellut savuttomat vaihtoehdot eivät pala, ja siksi niistä vapautuu huomattavasti vähemmän haitallisia ja mahdollisesti haitallisia ainesosia verrattuna tupakointiin. Asiantuntijat ovat yksimielisiä siitä, että vaikka nikotiini aiheuttaa riippuvuutta, se ei ole ensisijainen syy tupakointiin liittyviin sairauksiin. (1)

Paras tapa välttää tupakoinnin haitat on olla koskaan aloittamatta tupakointia, tai tupakoijille tupakoinnin lopettaminen. Todellisuudessa monet eivät kuitenkaan tee niin. Suomessa on edelleen puoli miljoonaa aikuista tupakoijaa. Mielestämme nämä henkilöt, jotka muuten jatkaisivat tupakointia, ansaitsevat käytännönläheisen lähestymistavan ja järkevän ratkaisun, jolla he pääsevät eroon savukkeista, jotka on tieteellisesti tunnustettu haitallisimmaksi nikotiinin kulutustavaksi.

Samojen yhdenmukaisuusvaatimusten asettaminen poltettavalle tupakalle ja savuttomille tuotteille antaa kuluttajille väärän käsityksen siitä, että molemmat olisivat yhtä haitallisia. Koska näiden eri tuotteiden suhteellisista riskeistä vallitsee laajasti väärinkäsityksiä, on tärkeää tiedottaa niistä kuluttajille. Yksi yksinkertaisimpia toteutustapoja tähän olisi vähittäismyyntipakkausten eriytetty sääntely.

1: Kts. esimerkiksi The British Heart Foundation: "Nicotine, while highly addictive, is not a significant health hazard for people without heart conditions. It does not cause acute cardiac events or coronary heart disease and is not carcinogenic. But nicotine is a problem for people with heart disease. It raises the heart rate, contradicting the goal of most treatments."

<https://www.bhf.org.uk/information-support/heart-matters-magazine/news/e-cigarettes#:~:text=Nicotine%2C%20while%20highly%20addictive%2C%20is,for%20people%20with%20heart%20disease>

von Rabenau Mikael
Philip Morris Finland Oy